

# **Badische Landesbibliothek Karlsruhe**

**Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe**

## **Ambrosii Calepini Dictionarivm Vndecim Lingvarvm**

**Calepino, Ambrogio**

**Basileae, 1616**

T ante E

[urn:nbn:de:bsz:31-107476](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-107476)

Taurinum, & Scythia Taurici, apud Plin. lib. 4. cap. 12. Taurini, τωρηνία, Oppidum fuit Campaniæ non procul à Strabon, cujus meminit Plin. lib. 3. cap. 5. inter ea oppida quæ in Italia intercederunt.

Taurinorum, Brutiorum oppidum in Italia juxta Rhegium. Auctor Pomponius Mela libro 2. Plin. lib. 3. cap. 5. Tautanium appellat.

Taurini, numero plurali, & Taurilia, τωρηνία θυσιών. Gerv. Die Nidberst oder Nidberstet Ludis in honorem deorum inferorum facti: quos & Boalia & Bupetias vocatos invenimus: quoquam duobus hisce nominibus potius sacrificia quædam significantur, quæ pro bouum salute fieri solent. De origine horum ludorum refert Festus Pompeius, quod regnante Tarquinio Superbo, quum magna incidisset pestilentia in mulieres gravidas ex carne taurorum diu vendita, ob hoc ludis diis inferis instituti sunt, qui Taurini sunt appellati.

Taurica Cheronefus, τωρική χερώνησος. Peninsula est in finibus Europæ, Bosphoro Cimmerico, Bycepalude, & Carcinite sinu propemodum circumfusa, angusto tantum isthmo continenti adherens, immittit Dianæ ara, & nefanda hospitem immolatione infamis. Civitates multas habet, ex quibus præcipuæ faciunt Eupatoria & Theodosia, hodie Capta. Legitur & Taurica absolutè. Juven. Sat. 15. nefandi Taurica sacri Inventrix, homines tantum immolat.

Taurini, Di Tauria in Piemonte, Populi Italiæ Transpadanæ, sub Alpium radicibus, à Liguribus oriundi, quorum urbs Augusta Taurinorum commemoratur à Plin. lib. 3. cap. 17.

Taurifani, Venetiæ populi, per quos regionem Silis amaris in mare Adriaticum labitur. Plin. lib. 3. cap. 18.

Taurisci, Populi Germaniæ, Carniæ, & Pannoniis finitimi, quos mons Cladius dirimit à Scordicis, postea Norici appellati, teste Plin. lib. 3. cap. 20.

Tauronitium, τωρωνίτιον. Ptolemæo: τωρωνίτιον Stephano: Vulgò Taurinus. Ger. Ein Stein in Sicilien. Siciliæ oppidum est, à Zancleis conditum, non procul à Drepano promontorio: testibus Plin. lib. 3. cap. 8. & Strabone lib. 6.

Tauronitius, a. um. Silius lib. 14. Tauronitirana cernunt à sede Charybdin.

Taurópolis, τωρὸς πόλις. Dianæ cognomen, apud Dionysium Aphurum, impositum ab eo, quod apud Taurus Cimmerici Bosphori accolæ colebatur, aut quod gregibus præferebat, ut ex parte totum intelligamus: aut certe quod eadem sit cum Luna, quæ tauris vehitur. Vide Eustathium in Dionysium.

Taurópolisium, τωρὸς πόλις, Dianæ templum in scaria insula, teste Strabone lib. 14.

Taurorphyth, τωρὸς ρυθ, Populi ex genere Scytharum, summa Taurica Cheronefsi juxta incolentes. Auctor Plin. lib. 14. c. 12.

Taururum, τωρὸς ρυθ. Hodie Balgradum vocant, & Albani Germani. Vulgò Orichif, τωρὸς ρυθ. Pannoniæ inferioris oppidum, ad Danubium situm, et in parte, quæ Sava, & Dravus Danubio immiscetur. Vide Ptolemæum lib. 2. cap. 16. Plinius Taururum appellat, lib. 3. cap. 25.

Taurus, τωρὸς. Berytius, philosophus Platonicus. A. Gellii familiaris, sub Antonino Pio floruit. Scriptis de differentiâ sectarum Platonis & Aristotelis: de corporeis, & incorporeis, & alia, ut est auctor Suidas.

Taurus, τωρὸς. Germ. Ein trerentis groß Obstg / so ist von Cilicia an das das ganß Asiam bis in Indiam hinein erstreckt. Mōs Asia totius longè maximus, qui ab Indico mari exurgens, valde facis attollitur: dein deorsum laete ad Septentrionem, sinistro ad Meridiem versus it, in Occidentem reclusus & perpetuo jugo, multarumq; gentium, quæ dorsum agit, terminus: sed pro gentium ac linguarum varietate diversa habet nomina. Prima sui parte Inaur dicitur, mox Edigis, Paropamisus, Circius, Cambades, Phaphanides, Choartas, Oteges, Orates, Niphates, Taurus: atque ubi se quoque exuperat, Caucasus ubi brachia emittit, subinde tentanti maria similis, Sarpedon Coracellus, Cragus iterumque Taurus: etiam ubi dehiscit, sequæ populis aperit, portarum tamen nomine unitatem sibi vendicans, quæ alibi Armeniæ, alibi Caspiæ, alibi Ciliciæ vocantur. Quinetiam contractus effugiens quoque maria, plurimis se gentium nominibus hinc & inde implet: à dextra Hyrcanus, Caspius: à læva Pariedrus, Moschius, Amazonicus Corax, Scythicus appellatus: in universum verò Græciæ Ceraunius. Cetera vide apud Plinium lib. 5. cap. 27. ubi latissimè montis hujus descriptionem exequitur.

Taxila, τωρηνία. Stephano, Indiae urbs amplissima, inter Indum, & Hydaspem fluvios sita: cujus incolæ Taxila appellatur à Plin. lib. 6. cap. 20. In hac urbe (ut scribit Philostratus) Apollonius invenit elephantem, quem vitæ & myricæ coronis indigene ornabant. Eum autem regionis illius homines esse dicebant, qui pro rege Poro contra Alexandrum pugnaverot: quem videns Alexander Soli dicavit, torques autem circa cornua adaptans.

Taygete, vel Taygeta, τωρηνία, Atlantis & Pleionei filia, teste Hygino, una Pleiadum, quæ Iovi peperit Lacedæmonem, urbis sibi cognominis conditorem. Virgilius quarto Georg. Taygete simul os tenuis ostendit honestum Plejar, etc. Vide PLEIAS.

Taygetis, τωρηνία, mascul. gener. & Taygeta, orum, neutri, τωρηνία, Mons est Laconia, teste Strabone: nō ille quidem à modum magnus, sed tamē excelsus & erectus, Sparte & Amyclis imminens, quem Libero patri factum fuisse tradit Servius in illud Virg. 2. Georg. o ubi campi, Sperchiusque & virginibus bæchata Lacenis Taygeta. Hujus montis bona pars quum temeremotum corruisset, Spartanoz urbem oppræssit: ut refertur à Cic. lib. 1. de Divinat. & à Plin. lib. 2. cap. 79. Fuit præterea hic mons Castori & Pollucei sacer, qui in ejus radicibus natū dicuntur: quod & Homerus asserit in Hymnis:

Καστορ ἢ Πόλυτος ἀπὸς αὐτῶν ἔργα Τυρηνίδας, εἰ γὰρ ἰδοῦναι ἔρρησαν, Τὰς τῶν ποταμῶν κρηφῆς τὴν ποταμὸν Λέδα, Δὲ τῆς ἀπὸ δρυὸς ἀναμύθησιν ἀπὸ τῆς Χαιρέτι τῶν δρυὸς, τῶν τῶν ἐπιπέτρων ἰσθμῶν. Id est, Castora & Pollacem cæcato musa fridula Tyndaridas, qui Iovē Olympio procreati sunt, quos sub Taygeti verticibus peperit veneranda Leda, latenter commissa nubes denigranti Saturnio. Salvete Tyndaridæ, celerum cultores equorum.

Teanum, τωρηνία. Stephano, Duarū civitatum nomen est in Italia. Est enim Teanum Sidicinum in Appia via, & Teanum Apulum in finibus Apuliæ, distans à Larino XVIII. M. passuū. Hujus meminit aliquoties Cic. in Orat. pro Cluentio Illius etiam mentionem facit Horat. lib. 1. Epistol. -cras ferramenta Teanum Tolletis fabri.

Tearco, τωρηνία, Aethiopiæ rex potentissimus, qui bonam Europæ partem dicitur subegisse, & ad Hercules usq; columnas esse processus, referente Strabone lib. 15.

Tearus, τωρηνία. Thraciæ fluvius, duodequadraginta nascens fontibus, partim calidus, partim frigidus, & in Contadesdam amnem influens, qui in Agrianem illabatur. Agrianes sorem in Hebrum. Ad hoc flumen quum pervenisset Darius Hytaspis filius, aquis ejus delectatus, triduo ibi commoratus est: tripumque ibidem erexit cum hac inscriptione: Tean annis cepit optimam atque pulcherrimam cunctarum amnium aquam continent, & ad ea pervenit exercitum duccens adversus Scythas: vir optimus atque pulcherrimus cunctorum hominum, Darius Hytaspis filius, Persarum, cunctarumque continentis rex. Auctor Hero dot. lib. 4.

Tēate, pen. prod. τωρηνία. Ptolemæo, Oppidum Marrucinorum, in quarta regione Italiæ: cujus incolæ dicuntur Teatini: quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 12.

Tectōstegēs, τωρηνία. Stephano, German Die Widter des Erzbischofs Telesia Langendo den. Gallæ Narbonensis populi, quæ maximè in Occidentem vergentes, Pyrenæis, & Cemenis montibus proximi: quorum oppida sunt, Tolosa, Carcasto, Ruscino, & Narbo Martius, aliaque nonnulla, quæ vide apud Ptolemæum, lib. 2. cap. 10. H. olim Galorum omnium fortissimi habitant, qui quum domi multitudine abundaret, relicti sedibus, per Græciam, tunc gentium viderem, in Asiam penetrarunt, & supra Phrygiam in uberrimis Cappadociæ campis confederunt.

Tedavium, fluvius est in extremis finibus Iapidiæ, cujus meminerunt Plin. lib. 3. cap. 21. & Ptolem. lib. 2. cap. ult.

Tēgēs, pen. cor. τωρηνία. Oppidum Arcadiæ à quo Tegeus, τωρηνία, sicut à Nemea Nemeæus. Unde Pan Arcadiæ deus dicitur Tegeus. Virg. 3. Georg. Pan ovium cultor tuæ si tibi Menalia curæ, Adis o Tegeæ favens Propertius: Fidilis & calami Pan Tegeæ tui. Ensis Tegeæus id est, Arcadius. Virg. 8. Aen. Tunc lateri atque humeris Tegeæum subligat enses. Hujus urbis incolæ etiam Tegeates, τωρηνία, dicuntur. A quo rursus deducitur aliud adjectivum, Tegeaticus, a. um: unde Mercurium Statius Tegeaticum appellat. Et cum Menalia voluere Tegeaticus umbra.

Tēgēllus, τωρηνία. Cypri oppidum: à quo fit gentile Tegehellus, sive Tegellus Steph.

Tegyra, τωρηνία. Bœotiæ urbs, in qua Apollinem natum voluit, qui inde Tegyrius cognominatur. Steph.

Tēium, quod hic pro Paphlagoniæ, seu Ponti urbe legitur: Vide TIVM. Pro Ionica autem Vibe, Anacreontis Poëtæ patria, lege TEOS.

Tēlmon, τωρηνία. Rex Salaminis insulæ, Acacii filius, frater Pelei, & Pater Ajacis, qui ab eo Telamonius cognominatur. Ovid. 12. Metam. Ne mandare mihi: melius Telamonius ibit.

Tēlandrōs, τωρηνία. Lyciæ oppidum est apud Plinium lib. 5. cap. 27. Item insula in mari Lyco, cujus meminit idem Plin. lib. 5. cap. 31.

Telanc

Telanc, *Ἰλίου*, Vrbs antiquissima Phrygiæ, quam Ninus inhabitavit ante N. num conditam. Autor Stephan.

Telchinês, pen. prod. *Ἰλίου*, Filii Minervæ, & Solis; vel ut alii malunt, Saturni & Aliopex, qui olim Rhodum insulam tenebant: unde etiâ Rhodus ipsa dicta est Telchinis. Hos quidam maleficos homines fuisse prodiderunt, aspectu solo omnia effasciantes. Quorum sententiam secutus est Ovid. libro 7. Metamorph. sic scribens: Phœbeamque Rhodon, & Ialysios Telchinas, Quorum oculos ipso mutant omnia visu suppetter exofas fraternis subdidit undis. Alii eosdem faciunt cum Curetibus & Dactylis Idæis, summosque artifices fuisse tradunt: veneficiorum autem infamiam ab illorum æmulis fuisse dispersam. Vide Strab. lib. 10.

Telchinis, Carpathii maris insulæ quæ notiore nomine dicitur *Rhodus*: ita dicta à Telchinibus, qui olim eam insulam tenebant. Vide Strab. lib. 10.

Telchisus, *Ἰλίου*, Alter ex Castoris & Pollucis aurigis, qui unâ cum Amphitro Dioscuriadem urbem apud Colchos traditur condidisse, referente Plin. lib. 6. cap. 5.

Telchôn, *Ἰλίου*, Aetoliæ populi fuerunt latrocinio infamati. De quibus Aristoteles in Politicis: In Acarnanum politia, quandam Acarnaniæ partem Curetes habent spectantem verò in Occasum plagam Leleges tenent: reliquam inde Teleboæ. Alii dicunt fuisse Caprearum populos, quos Telon suo regebat imperio: quod & Servius annotavit in illud 7. Aen. Nec tu carminibus nostris inditus abibus Oebale, quem generasse Telô Sebetide nympha Fertur, Teleboûm Capreas quum regna teneret, iam senior.

Telchôn, *Ἰλίου*, Venus ex Centauris, Ixionis ex nube filius. Ovid. lib. 12. Metamorph. - Chthonius quoque Theleboasq; Ense jacent nostro.

Telégônus, pen. cor. *Ἰλίου*, Filius fuit Vlyssis ex Circe, qui quum iam adolevisset, videndi patris cupidus, in Ithacam navigavit: quumq; à ministris paternis incognitus aditu prohiberetur, aliquot ex iis occidit. Ad quem tumultum excitus Vlysses, quum & ipse iam senior suis opem ferret, à filio suo est occisus esse piscis cuiusdam, qui à Græcis *Xiphias* dicitur. Quod ubi cognovit Telegonus, relicta Ithaca, in Italiâ venit, ubi Tusculum condidit. Ovid. Et jam Telegoni, jam moenia Tyburis udi Stabant agricolæ quæ posuere manus. Dicitur est autem Telegonus, quasi serô & in senectute genitus, & unicus post quem genitum non est alium parere.

Telemachus, *Ἰλίου*, Vlyssis ex Penelope filius, quem ad Trojam proficiscens apud matrem reliquit eundemq; postea in uisceribus proci habuit adjutorem. Ovid. in Epist. Penelope: Tres sumus imbelles numero sine viribus, uxor, Laërtesq; senex, Telemachusq; puer.

Telemus, *Ἰλίου*, teste Homero in Odys. & Theocrito in Bucolicis Euryi filius, & inter Cyclopas Vates egregius, qui Polyphemo prædixit quæcunque postea ab Vlyssis passus est. Hujus meminit Ovid. lib. 13. Metamor. Telemus Eurymedes, quem nulla fefellerat ales, Terribilem Polyphemon adi: lumenque quod unum Fronte geris media rapiet ubi dixit Vlysses.

Telêphânês, *Ἰλίου*, Ad regnum Lydorum Cumis ex oraculo accessit, qui antea cutrus facitabat. Fuit & ejus nominis tibicen, cujus meminit Demosthenes in oratione contra Midiam.

Telêphus, *Ἰλίου*, Mysorum rex fuit, & Herculis filius, ex Auge nympha: qui quum avi iussu in sylvis expositus esset, à cerva aliquandiu dicitur educatus. Quæres tantam futuræ claritatis opinionem de eo præbuit, ut mox à Mysiæ rege adoptatus sit, & regni hæres institutus. Factus itaque Mysiorum rex, quum Græcos ad Trojanam expeditionem proficiscentes prohibere conaretur ne per Mysiam iter facerent, ab Achille vulneratus est. Cujus plagæ quum nullum satis efficacem inveniret remedium, oraculo responsum est, fore ut eadem hasta, qua vulneratus erat, sanaretur. Reconciliatus itaq; Achilli, ab eo impetravit ut ex hasta, qua ictus erat, rubigine malagma cõficeretur, & vulnere suo imponeretur: quo facto, statim sanitatem est consecutus. Telephus alter, Pergamenis Grammaticus, qui multis editis voluminibus quæcunque Grammaticam scire convenit, pertractavit. Vide Suidam qui scripta ejus nominatim enumerat.

Telesilla, Mulier fuit poetria nobilis, cui etiam apud Argos ante Veneris templum statua posita est, ut scribit Pausanias.

Têsthoûs, *Ἰλίου*, Nomen Nymphae, Oceani & Tethyos filia. Hesiodus in Theogonia: Μένει δ' Ἐρμῆϊ τε, Πηλοῦ τε νεογόνου.

Tellen, *Ἰλίου*, Tibicen, & poeta ineptissimus, cujus meminit Diarchus Messenus apud Zeno dotum. Hinc ortum est proverbium: Cane Tellenis cantilenas: quod quidam dici putant de dicacibus, seu mordacibus, quidam de ineptè loquaculis. Sunt enim qui tradant hunc jocos quosdam versibus lepidis.

simis descripsisse, non sine multo sale scommatum. Hæc Lælius in Chiliad.

Tellias, *Ἰλίου*, Herodot. lib. 8. Vates fuit Elcus, qui Phœceibus cum Thessalis bellum gerentibus rem hujusmodi commentus est: sexcentos viros è Phœceibus præstantissimos, tam ipsos quàm arma illinit, eosque sub noctem in Thessalos dimisit, dato præcepto ut quæcunque albicanam non cernerent, cum obruncarent. Hos primùm Thessalorum excubitores prodigium quoddam esse arbitrati, deinde ipsi exercitus ad eò exhorruerunt, ut tribus millibus casurum atque scuturum Phœceses potiti sint.

Tellus, *Ἰλίου*, *Ἰλίου*, Germ. Die Göttin des Erdtrichts. Terra dea est. Cic. 3. de Natura deorum: iam si est Ceres à gæredo (ita enim dicebas) terra ipsa dea est, & ita habetur. Quæ est enim alia Tellus, nisi terra? Idem Quint. Frant. lib. 3. Reddita etiam mihi est perveius epistola, sed serô allata, in qua de æde Telluris, & de porticu Catulli me admooes. Non rædò tamen Tellurem pro ipsa accipimus terra, quemadmodum Cere rem pro ipsa frugibus. Plin. lib. 2. cap. 5. Vitalem hunc spiritum & per cuncta rerum meabilem, totoq; consertum: cuius vi suspensam, cum quarto a quarum elemento, librati modo spatio tellurè. Virg. 1. Aen. - ac magno telluris amore Egredi, optata potiuntur Troës arena. Vbi Servius, Tellurem pro terra posuit, quum Tellurem deam dicamus, terram elementum: ut plerunq; Vulcanum ponimus pro igne.

Tellus, *Ἰλίου*, Atheniensis quidam fuit, genere non admodum claro, quo vita integerrimè acta honestissimam pro patria fuis jam hostibus, mortem occubuit, liberis omnibus superstitibus, publicoq; funere in rogum illatus. Quamobrem non dubitavit Solon, eum mortalium omnium fortissimum iudicare. Vide Plutarch. in Solone, & Herod. lib. 1.

Telmessus, *Ἰλίου*, Ptolemæo, sive Telmissus, *Ἰλίου* Straboni, Stephano, & Suidæ, Oppidum Lyciæ: vel (ut Cicero placet) Cariz, Aruspicum disciplina in primis excellens: cujus meminit Plin. lib. 5. cap. 27.

Telôs, *Ἰλίου*, Vulgò *Episcopi*, Insulæ nomen unius ex Sporadibus, in qua conficiebatur præstantissimum unguentum, quod ab ea Telinum dicebatur. Plin. lib. 4. cap. 12: Telos unguento nobilis, à Callimacho Agathusa appellata.

Telphussa, *Ἰλίου*, Vrbs in Arcad. à Telphussa, Laônia filia, nomen habens. Est & Telphussa, sive (ut alii malunt) Tilphossa, fons Bœotiz excellentissimus, quem quum Telesias jam senex potasset, statim exinctus est, calore mirum interno tanta frigoris vi oppresso.

Telus, Sybaritarum tyrannus, teste Herodot. lib. 5.

Tembrîus, Fluvius juxta Pontum, teste Orpheo in Argon.

Temêsia, vel Temese, es, penult. *Ἰλίου* Steph. Vrbs est in agro Brutio, ab Aufonio cõdita, olim xitofodina nobilitate deinde mutato nomine Tempia vocata est. Plin. lib. 3. cap. 5: Tempia, *Ἰλίου*, à Græcis *Temisa*, dicta. Ovid. 15. Metam. Tornosque sicut, Temeseque & Iapygis arva.

Temêsus, a, um, adjectivum, *Ἰλίου*: ut *Aes Temesum*. Ovid. 7. Metam. - quanvis Temesæ labores Aera tibi minuit. Et Temesæus genis: de quo vide Erasmus in Ad. 2.

Temnôs, *Ἰλίου*, Stephano & Straboni, Vrbs est Acœdia, Hermogenis Rhetoris patria. Cic. pro Flacco: Temni usque ad illam aræ, em in Senatuum venire non potuit: & quæ ætem dicendi traditurum etiam cæteris pollicebatur, ipse omnibus indicis turpissimis convictus est.

Tennite, *Ἰλίου*, Gentile. Cic. pro Flacco: Heracles ille Tennites homo ineptus & loquax.

Tempè, *Ἰλίου*, Germ. Ein istige ort oder gurgel in Thessalia mit grossen Teutischen mit wege lang und ein wenig vrotter: mit schlan Wäsen vund Wäumen / doch welche der sasz Tenus seest. Juvenco genere, & numero plurali, Propriè Thessaliæ loca, quæ quæ millia passuum longitudine, & ferme sex latitudine, Pene amne irrigua, cujus ripæ gramine viridi, amœnissimis que vestuntur arboribus. Ovid. 1. Metam. Est nemus Acmoniz perupta quod undique claudit Sylva, vocant Tempè, per quæ Peneus ab imo Effusus Pindo, spumosis voluit audit. Sunt & Tempè in Bœotia, quæ Teumesia dicuntur, à Teumello monte Bœotiz, ab Ovidio Cygneia dicta. Sunt & alia in Sicilia, & nomine amnis Heloria. Denique quælibet loca amœna, nemora præsertim arq; aquas habentia, Tempè vocamus *Ἰλίου*. Virg. 2. Georg. Spluncæ, vivig lacus, æ: sig. da Tempè.

Tempis, Fuit civitas Brutiorum, alio nomine Temesa appellata, teste Plinio libro 3. cap. 5, *Ἰλίου*. Vide supra in dictione TEMESA.

Temelis, Cacumen est Tmoli montis, tam insigni aëris temperie, ut incolæ supra CL. annos vivant. Autor Marianus, referente Plin. lib. 7. cap. 48.

Tênêdôs, pen. cor. *Ἰλίου*, Vulgò *Temda*. Germ. Ein ist im Egriphen Meer zwisphen Mytilene vund dem Hellespontus geigen. Insula

Insula in mari Aegeo, inter Lesbum & Hellepontum, contra Trojam, à Sigeo litore XII. M. passuum distans, à Lesbo LV. M. Hæc prius Leucophrys, & Ἰσθηδὼν appellatur, à nonnullis etiam Phœnicæ & Lyneffos, teste Plin. lib. 3. cap. 31. In hanc ex Troade navigavit cum novis colonis Tenes Cycni filius: conditaque urbe, de nomine suo Tenedon eam vocavit, à qua & insula denominata est. Cicet. 3. Verr. Tenedo (præterea pecuniam quam eripuit) Tenem ipsum, qui apud Tenedios sanctissimus Deus habetur, qui illam urbem dicitur condidisse, cuius ex nomine Tenedus nominatur hunc ipsum, inquam, Tenem pulcherrimè factum, quem quosdam in comitiis vidit, absulit magno cum gemitu civitatis. Insula hæc ante bellum Trojanum florentissima fuit in qua Græci supremas illas, quibus Troja perit, insidias struentes, sese occultant: quod & Virgil. restatur lib. 2. Aen. sic scribens: Est in conspectu Tenedos notissima fama Insula, dives opum, Trojæ dum regna manebant, Nunc tantum sinus, & statio malè fida canis. Hæc se proventus deserto in litore condunt.

Tēdōs, a, um, ἰσθηδὼν, adjectivum: ut Tenedius tibicen, pro calumniatore, & falso teste: proverbium tractum ab eo, quod Philonome tibicinem suum dicitur subornasse, qui apud Cycum testaretur, ipsam à Tene de stupro fuisse interpellatum. & Tenedia securis, ἰσθηδὼν-ἰσθηδὼν, pro iudice nimium severo: propterea quod Tenedi olim rex securim gestans, causas soleret audire, nocentemque statim securi percutere. Vide Erasmus in Adagis.

Tēdēs, nax, ἰσθηδὼν, filius fuit Cycni, & Scamandroides, Tenedi urbis conditor, ut refert Lycophronis Scholiastes. Cic. 3. Agr. in Verrem: Tenem apud Tenedios in Sicilia putat esse sanctissimum Deum, ac eorum urbem condidisse.

Tēdīrā, Credebantur esse fortium deæ, quod teneandi potestatem haberent. Festus.

Tēdōs, ἰσθηδὼν, Insula una ex Cycladibus, in qua est oppidum eiusdem nominis, quam propter aquarum abundantiam Aristoteles Hydrosam, ἰσθηδὼν, appellatam dicit: alioqui Ophrysam, ἰσθηδὼν, Vide Plin. lib. 4. cap. 12.

Tētyrīā, orum, penult. corr. sive Tentyris, idis, ἰσθηδὼν, Ptolemæo & Straboni, ἰσθηδὼν, Stephan. Vrbis est Aegypti in eiusdem nominis insula, quam Nilus efficit: cuius incolæ Tentyritæ vocantur: de quibus vide in dictione sequente. Iuvenal. Satyr. 13. Qui vicinia colunt umbrosæ Tentyria palmæ.

Tētyrītā, penultima prod. ἰσθηδὼν, Populi sunt ex Tentyris Nili insula, qui tanto crocodilia terrore esse dicuntur, ut sola eos voce in fugam vertant. De his sic scribit Plinius libro 8. cap. 25. Quin & gens hominum est huic deluxa ad versa in ipso Nilo Tentyritæ, ab insula, in qua habitant, appellata. Membra eorum parva, sed præsentia animi in hoc tantum usu mirantur. Sed adversum ire hi soli audent: quin etiam fluminis innatant, dorsoque equitantum modo impositi, hiantibus resupino capite ad mortuum, addita in os clava, dextera ac læva tenentes extrema ejus utrinque, ut fixis in terram agunt captivos, ac voce etiam sola terrore cogunt evomere reccenta corpora ad sepulturam. Itaque et uni insulæ crocodilia non adstant, olfactuque ejus generis hominum, ut Phylorum serpentes fugantur. Strabo quoque libro 17. Quum (inquit) crocodili Romam allati essent ut viderentur, Tentyritæ eos sequebantur, facta est ab illis piscina quædam, & foramen in uno laterum, ut ex aqua in apicem egredi possent: Tentyritæ aderant qui eos interdum reti educebant ad solem, ut à spectatoribus viderentur: interdum in aquam intrantes, rursus eos in piscinam retrahabant. & Nonnulli hos etiam Tentyros vocari putant: & ita vulgò legitur apud Plin. li. 28. cap. 3. Nam in insula Nili Tentyri nascentes tanto sunt crocodilis terrore, ut vocem quoque eorum fugiant. Quo in loco alii legunt ad hunc modum: Nam in insula Nili Tentyris nascentes: ut Tentyris ablativus sit à Tētyra, orum, quod insulam ipsam significat.

Tēōs, ἰσθηδὼν, Stephano, Ionie civitas Anacreontis Poëtæ patria, qui ab ea Tēus est cognominatus. Horat. in Epod. Non aliter Samio dicunt aruisse batillo Anacreonta Teium. & Est & altera eiusdem nominis civitas in Scythia: ad paludem sita: piscibus referta, cui sereno tempore oleum innatat tanta copia, ut in vasa colligi possit, & necessariis usibus adhiberi. Autor Stephan.

Tērentīā, Ciceronis uxor fuit, Epistolis ipsius notissima: quâ postea à viro repudiata Salustius uxorem duxit, ut inimici sui arcana certius possent discere ex ea, quæ omnium ejus consiliorum particeps fuerat & socia. Connumeratur hæc à Plin. lib. 7. cap. 48. inter longissimæ vitæ exempla, ut quæ usque ad CXXVII. annum dicitur pervenisse.

Tērentīūs, ἰσθηδὼν, German. Cui furtivissimè & lateinischter Comedischneider von Carthago hirtig. Poëta comicus, natione Afer, patria Carthaginiensis, libertus fuit Romæ Terentii Lu-

ciani: à quo ob liberale ingenium optimis literis eruditus, in hominum nobilissimorum amicitiam pervenit, præcipuè Scipionis, & Lælii: quorum etiam opera adjutus creditur in scribendo, ob sermonis elegantiam. Cui opinioni adspularur etiam Varro: Non obscuro est, inquit, adjutum Terentium in scriptis à Lælio & Scipione. Eandem ipse famam auxit. Nunquam enim, nisi leviter se tatarum conatus est. Scripsit fabulas sex, quæ omnium manibus teruntur. Posthac visendum Athenarum cupiditate ductus, ex quo navim conscendit, nusquam deinde conspectus est: quod fit, ut naufragio credatur perisse. Latius exequitur hujus vitam Donatus in Prolegomenis Andriæ. & Terentius Scaurus, Grammaticus, quæ Gellius dicit floruisse Adriani temporibus, ac librum de Cæselii Vindicii Grammatici erroribus scripsisse. & Terentius Culeo, senator Romanus, captus à Carthaginiensibus fuit, & redemptus ab Africano majore: unde & currum ejus sequutus esse dicitur pileatus: ut refert Liv. 10. bell. Pun. Hinc natus error apud indoctos, qui Terentium comicum à Pœnis captum fuisse, & à Scipione redemptum crediderunt. & Terentius Varro, collega Pauli Aemilii post cladem Cannensem cum reliquis exercitus, Canusium se recepit. Cui Romam redeunti gratulatus est populus Romanus, quod de Republica non desperasset.

Tērentūs, Locus in campo Martio, quod in eo ara Ditis patris in terra occultaretur: quæ ludis tantum secularibus effusa terra ostendebatur: usque peractis, rursus claudebatur. Martialis: Bis mea Romano spectata est vira Terento. Hoc est, binos spectavi ludos seculares. Idè lib. 4. Et quæ Romuleus sacra Terentius habet.

Tērentīnūs, tina, tinum, penultima producta, adjectivum, Vnde Ludi Terentini dicti sunt, qui alio nomine seculares vocantur, qui centesimo quoque anno tribus diebus continuis, tribusque noctibus celebrabantur: tamen postea ambitione principum minore interjecto spatio aliquoties fuerint celebrati. Ausonius in Ternario Trina Terentino celebrata trinoctia ludo. De horum ludorum institutione, & ritu, vide Pollitanum cap. 22. Miscellaneorum, Censorinum cap. 6. Divum Augustinum de Civitate Dei libro 3. capite 18. Valerium Maxim. lib. 2. cap. 1.

Tērcūs, ἰσθηδὼν, Rex Thracum, Martis ex Bistonide nympha filius, qui quum Prognem Pandionis Athenarum regis filiam uxorem duxisset, ejus etiam sororem Philomelam per speciem visendæ fororis abductam vitavit, vitataque linguam præcidit. Quod facinus quum illa indicare alioqui non posset, cruore suo depictum fororis suæ transiit. Quare cognita Progne, ut foror ulcisceretur, hunc filium patri equidantem apposuit. Prologo deinde capite, quum pater se uxore dolo filium in sua viscera condidisse agnosceret, & ad ultionem properaret, Progne mutata est in hirundinē: Philomela in avetia sui nominis: Tereus in upupam: Irys in Phasianum. Hæc Servius enarrans illud Virg. li. 1. Aut ut mutatos Tereci mutaverit artus. Lege fabulam hæc latius apud Ovid. lib. 6. Metam. Alter tamen Anthoteles, Gorgiam sequutus, hanc fabulam tradidit. Vide in dictione PROGNE.

Tērgēstē, ἰσθηδὼν, Ptolemæo, Colonia Venetorū ab Aquileia stadia centū octoginta distans (ut inquit Strabo,) hodie Tergestum vocatur. Vide Plin. lib. 3. cap. 12.

Tērinā, nax, ἰσθηδὼν, Agri Brutii oppidum maritimum: à quo propinquus sinus Terinxus appellatur. Autor Plinius libro 3. capite 5.

Tēris, ἰσθηδὼν, Fluvius est Siciliæ, non procul à Carana, teste Plinio, libro 3. capite 8. & Stephanus alium ejusdem nominis fluvium collocat in Phrygia, quem alio nomine Gallum ait appellari.

Tērmērī, ἰσθηδὼν, Oppidum liberum Cariz, teste Plin. lib. 3. cap. 29. Stephanus Lyciz assignat.

Tērmērīum, ἰσθηδὼν, Promontorium est Myndiorum, Candariæ Coorum promontorio oppositum, & quadraginta non amplius stadiorum mari ab eo discreptum. Autor Strab. libro 14.

Tērmēssīā, ἰσθηδὼν, Ptolemæo, Pifidiz urbs est, teste Strab. lib. 13. Cibyra, & Milyis proxima.

Tērmīlā, ἰσθηδὼν, Herodoto, Populi sunt Lyciz, & Creta oriundi, quos Sarpedon Minois, & Rhadamanthi fratres colonos ex Creta duxit, ac Termilas nominavit, quum prius Minyx & Solimi vocarentur, ut Herodotus refert. Postea Lycus Pandionis filius, eosdem à se Lycios appellavit. Quæ profectò ratio Lycios ac Solymos eosdem esse ostendit, quæquam Homerus eos videatur separare.

Terminalia, & terminus, Vide in APPELL.

Tērpāndēr, dī, ἰσθηδὼν, Poëta Lyricus, ex Antissa Lesbi civitate, qui primus quatuor lyrae chordis tres alias addidit, & Lyrici carminis leges descripsit: quas nonnulli Philemoni cui-dam adscribunt. Autor Suidas. Tanta autè in Terpandoro artis excellentia

T  
excellentia

excellencia fuisse perhibetur, ut quem significare volebant insigniter quidem canere, primum tamen locum non mereri, cum...

Terpnus, Citharocedus insignis Naonis temporibus floruit, cuius cantu supra modum Neronem delectatum fuisse scribit...

Terpsichore, [Terpsichore, German. Eine aus dem nehm Mafis.] Una novem Mularum, sic dicta, quod a choris, & tripudis delectatur...

Terullianus, [Terullianus, German. Ein aus dem nehm Mafis.] Scriptor ecclesiasticus, eloquens quidem, in nonnullis tamen ab orthodoxa Ecclesie fide non...

Tethys, Tethys, prima syll. prod. [Tethys, Germ. Die Braut Neptuni, so die Nymphen gebohren hat.] Celi & Veneris filia, soror Saturni...

Tetrapolis, [Tetrapolis, German. Die vier Städte.] Syria regio, a quatuor principibus urbibus denominata: quarum nomina sunt, Antiochia cognomine Epidaphne, Seleucia, Pectia, Apamea, & Laodicea...

Tettus Caballus, Viti proprium, qui sub Vespasiano & filia claruit, & propter scurrilitatem, a calcitrante cavalli nomine adeptus est.

Teuca, Illyricorum regina, quae P. Junium, & T. Cotuncanum legatos summa Romanorum injuria interemit, quibus ob id statum in regnum fuit erecta. Author Plinius libro 34. capite 6.

Teucer, [Teucer, German. Der Trojaner.] Scamandri Cretensis filius, in Troade una cum Dardano genere regnavit: unde illentium regnum fluxit origo. Ab hujus nomine Troja, Teucra dicta est, & Trojani ipsi Teuceri. Hic & Salamina Cypri condidit, ut testatur Iustinus lib. 44. & Fuit & Teucer alius, frater Ajacis Telamonii, sagittandi peritissimus, quem Homerus lib. 3. liad. inducit sub fratri dlypeo latente, multosq; Trojanorum occulte ex insidiis vulnerantem. & Teucer pater est scriptor quidam Cyrenensis, cuius opera enumerantur a Suida.

Teucris, [Teucris, German. Die Trojaner.] hidem qui Trojani, ita dicti a Teucro Cretensi, qui una cum Dardano genere in Troade regnavit. Virgil. 3. Aen. Nec non & Teucris socii simul urbe fruuntur. & Hinc & Troas ipsa Teucra dicta est. Virg. lib. 2. Aen. Ergo omnis longo solvit se Teucra iuctu.

Teuchira, pen. prod. [Teuchira, German. Die Lybier.] Lybia Cyrenaica urbs, una ex his, quae Pentapolim constituant, alio nomine Arfinoe dicta, sicte Plin. lib. 5. cap. 4.

Teucris, [Teucris, German. Die Trojaner.] Stephano, Vrbis & regio Troadis, Dardania postea dicta, Virgilius Teucram appellat.

Teuderium, Ptol. lib. 1. cap. 11. Vrbis Germaniae, hodie Padibona. Vulgo Padibona.

Teumellus, penult. prod. [Teumellus, German. Der Trojaner.] Berothie exiguus mons, in quo Hercules adhuc penè puer Leonem Teumellum occidit, eiq; pellè detraxit, qua semper postea pro pallio usus est. Leo autem a Iove in corium translatu dicitur, ut gloriae Herculis consuleret, qui eum in corio occiderat.

Teumelia, a. um, adjectivum ut Thyas Teumelia. Stat. lib. 3. Theb. Vefano velon Teumelia Thyas Raptu deo. epe.

Teutates, penultima prod. [Teutates, German. Der Gott Mercurius.] den vrbis Thales, vrbis hinc sit Thales effertur. ] Lingua Gallica dictus est Mercurius, qui ab illis humano sanguine placabatur. Hanc Plato inventorem fuisse geometriae & astronomiae atq; talorum scribit Lucan. lib. 11. Ex quibus immixtis placatur sanguine divo Teutates, horrensque feris altibus Hesus. Laetant. lib. 7. Galli Hesus atq; Teutates humano crure placabant deos: qui sancti ferals ripsa diu similes apud illos steth, qui Latialeq; Iovem & Saturnum humana placabant hostia.

Teuthis, [Teuthis, German. Der Trojaner.] Regina Illyricorum, quae ob castitatis meritum mefuit ut longo tempore vitis ferocissimus imperaret, & Romanos saepe frangeret. Plinius libro 34. cap. 6. vocat Teucam. Vide supra.

Teuthadamas, [Teuthadamas, German. Der Trojaner.] Nomen patris Pelasgi, ut inquit Homer. lib. 2. liad.

Teuthis, [Teuthis, German. Der Trojaner.] Quidam ex Graecorum principibus, qui ad Troiam navigaturi, in Aulidem convenerunt, qui quum fore ab Agamemnone disideret, atq; ob id retro se in patriam velle recipere, Mincivam dissuadentem, atq; adeo remorantem, haud vulneravit.

Teuthrania, [Teuthrania, German. Der Trojaner.] Regio est supra Aeolidem, & partem Troadis in mediterraneo, quam Myli antiquitus creverit, una cum urbe ejusdem nominis. Author Plinius libro 3. capite 30.

Teuthras, [Teuthras, German. Der Trojaner.] antea, Ciliciz & Mysia rex fuit, qui Augusti Alai filiam una cum Teopho filio, patris iusta uxore impolitam, & ad Calci fluvii ostia delatam, uxorem duxit, filiumque ejus Teophum pro suo educavit, ut ex Euripide refert Sotana lib. 13. Ab hoc Teuthrante regio supra Aeolidem, ad Calicem amnem, Teuthrania dicta. Quin & Calus ipse ab illius nomine Teuthranteus cognominatur apud Ovid. 2. Metam.

Teuthris, [Teuthris, German. Der Trojaner.] Maris Adriatici insula, Apuliae litori adiacens. Plin. lib. 4. cap. 26.

Teutones, [Teutones, German. Der Trojaner.] live Teutoni, pen. cor. [Teutones, German. Der Trojaner.] Germaniae populi, in quibus a Plinio annumerantur dicti a Teutone ipso num deo (quem Tacitus Taifocnem appellat) quem indigenam, & terra omni exstitantem.

Teutonicus, adject. [Teutonicus, German. Der Trojaner.] Possessivum a Teutonibus Germaniae populis deductum: ut Teutonici capilli. Martialia libro 14.

Caustica Teutonico accendit spuma capillo: Captivis potens cultor esse comae.

T ante H.

Thabis, Scythie mons est in Asia, ut scribit Pomp. Mela lib. 1. apud Plin. tamen lib. 6. cap. 17. Tabis legitur sine aspiratione.

Thais, [Thais, German. Die Thais.] Ein taube vord nicht taube Wai ju Rom. ] Nobilis meretrix fuit Alexandrina, quae Atticam juvenentem in sui amorem pellexit. Hanc suis carminibus celebravit Menander. Comicus Poeta Graecus: unde & Menandreae epitheto a Poetis insignitur. Propertius: Turba Menandreae fuit nec Thaidos olim Tanta, in qua populus lussit Erichthonus.

Thais altera, a divo Panonio ad vna continentiam revocata, adeo ut relictis quibus meretricio, sancta mulier extitit. Nam ignotus ad eam ingressus, secretum petebat magis ac magistra, vob dicente, neminem nisi Deum ipso posse conspiceret, hinc sumpta hac occasione, ad Dei meritum se religionem cum est exhortatus, qui postea etiam occulta conspexan & plebs. Volaterranus lib. 20.

Thalamus, [Thalamus, German. Der Trojaner.] Vrbis Messeniae, teste Stephano, Paesphrae templo, & oraculo nobilis: ut docet Plutarchus in Agide. Hinc sit gentis Thalamata, Judaei apert.

Thalamagos, pen. prod. [Thalamagos, German. Der Trojaner.] Navis genus. Vide in APPELLAT.

Thalbus, [Thalbus, German. Der Trojaner.] Vrbis Orchomeni in Arcadia, Steph. Genile Thalbusias.

Thalus, Vrbis fuit eximia velocitatis, quem Iupiter arca pedibus sinisse dicitur, de quo vide Annot. Bapost. p. 11.

Thales, [Thales, German. Der Trojaner.] tis, & Thales Judae, & Judae. Vnus ex septem Graecis sapientibus, qui eodem tempore in Graecia floruerunt. Natus est (ut ex Apollodori sententia tradit Laertius) anno prima XXXV. Olympiadis. Vixit annos (ut Socrates tradit) nonaginta: ut alii, septuaginta. Hic primus in Graeciam Geometriae creditur invenisse, primusq; observasse temporum ambitus, ventorum flatus, stellarum motus, tonitruum sonora in caelestium obliqua curricula, & Solis annua revoluta, interrogans quid in rerum natura difficillima existantem scriptum, inquit, nosse. Iterumq; rogatus quom sciscitaretur, quomodo optime & iustissime vivere licet: Si (sapi) qui in alio reprehendimus, ipsi non faciamus. Huic triplex aenea a praetoribus Milesis reperta, dum res in lite vertetur, ex oraculo Apollinis indicantis eam sapientissimo dari oportere, de qua est. Deinde per manus omnibus sapientibus tradita, ad Solonem pervenit, qui illam Delphos remisit ad Phacium, ut qui deum hominumq; sapientissimus esset. A Thalete Ioniae fluxit disciplina, sicut a Pythagora Italica. Ejus discipulus fuit Anaximander, cuius auditor Anaximenes & Heraclitus habebant.

Thalys, [Thalys, German. Der Trojaner.] Vrbis fuit eximia velocitatis, quem Iupiter arca pedibus sinisse dicitur, de quo vide Annot. Bapost. p. 11.

Thales, [Thales, German. Der Trojaner.] tis, & Thales Judae, & Judae. Vnus ex septem Graecis sapientibus, qui eodem tempore in Graecia floruerunt. Natus est (ut ex Apollodori sententia tradit Laertius) anno prima XXXV. Olympiadis. Vixit annos (ut Socrates tradit) nonaginta: ut alii, septuaginta. Hic primus in Graeciam Geometriae creditur invenisse, primusq; observasse temporum ambitus, ventorum flatus, stellarum motus, tonitruum sonora in caelestium obliqua curricula, & Solis annua revoluta, interrogans quid in rerum natura difficillima existantem scriptum, inquit, nosse. Iterumq; rogatus quom sciscitaretur, quomodo optime & iustissime vivere licet: Si (sapi) qui in alio reprehendimus, ipsi non faciamus. Huic triplex aenea a praetoribus Milesis reperta, dum res in lite vertetur, ex oraculo Apollinis indicantis eam sapientissimo dari oportere, de qua est. Deinde per manus omnibus sapientibus tradita, ad Solonem pervenit, qui illam Delphos remisit ad Phacium, ut qui deum hominumq; sapientissimus esset. A Thalete Ioniae fluxit disciplina, sicut a Pythagora Italica. Ejus discipulus fuit Anaximander, cuius auditor Anaximenes & Heraclitus habebant.

Thalys, [Thalys, German. Der Trojaner.] Vrbis fuit eximia velocitatis, quem Iupiter arca pedibus sinisse dicitur, de quo vide Annot. Bapost. p. 11.

Thales, [Thales, German. Der Trojaner.] tis, & Thales Judae, & Judae. Vnus ex septem Graecis sapientibus, qui eodem tempore in Graecia floruerunt. Natus est (ut ex Apollodori sententia tradit Laertius) anno prima XXXV. Olympiadis. Vixit annos (ut Socrates tradit) nonaginta: ut alii, septuaginta. Hic primus in Graeciam Geometriae creditur invenisse, primusq; observasse temporum ambitus, ventorum flatus, stellarum motus, tonitruum sonora in caelestium obliqua curricula, & Solis annua revoluta, interrogans quid in rerum natura difficillima existantem scriptum, inquit, nosse. Iterumq; rogatus quom sciscitaretur, quomodo optime & iustissime vivere licet: Si (sapi) qui in alio reprehendimus, ipsi non faciamus. Huic triplex aenea a praetoribus Milesis reperta, dum res in lite vertetur, ex oraculo Apollinis indicantis eam sapientissimo dari oportere, de qua est. Deinde per manus omnibus sapientibus tradita, ad Solonem pervenit, qui illam Delphos remisit ad Phacium, ut qui deum hominumq; sapientissimus esset. A Thalete Ioniae fluxit disciplina, sicut a Pythagora Italica. Ejus discipulus fuit Anaximander, cuius auditor Anaximenes & Heraclitus habebant.